

Dosarul nr. 2r-605/19

Prima instanță - (Judecătoria Bălți, sediul central) A. Donos

Instanța de apel - (Curtea de Apel Bălți) A. Corcenco, D. Corolevschi, D. Stănilă

DECIZIE

30 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Artur Istrati reprezentat de avocatul Stela Sandu,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Moldcell” Societate pe Acțiuni împotriva lui Artur Istrati, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Gustul de Aur”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 6 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Artur Istrati, reprezentat de avocatul Stela Sandu,

c o n s t a t ă:

La 15 februarie 2017, ÎM „Moldcell” SA, reprezentat de avocatul Natalia Covaliov, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Artur Istrati cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Bălți, sediul central, în calitate de intervenient accesoriu în proces s-a atras SRL „Gustul de Aur”.

Prin hotărârea din 2 aprilie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată a ÎM „Moldcell” SA împotriva lui Artur Istrati, intervenient accesoriu SRL „Gustul de Aur”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a încasat de la Artur Istrati în beneficiul ÎM „Moldcell” SA datoria în sumă de 139 110 lei.

În rest, pretențiile în partea încasării cheltuielilor de judecată, s-au respins ca neîntemeiate.

S-a încasat de la Artur Istrati în beneficiul statului, taxa de stat în sumă de 4 173,30 de lei.

La 14 august 2018, Artur Istrati, reprezentat de avocatul Stela Sandu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Prin încheierea din 6 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit ca fiind depusă tardiv cererea de apel depusă de Artur Istrati reprezentat de avocatul Stela Sandu.

La 30 septembrie 2019, prin intermediul oficiului poștal (f.d. 152), Artur Istrati, reprezentat de avocatul Stela Sandu, a declarat recurs împotriva încheierii din 6 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată, invocând că este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

În acest sens, reprezentantul recurentului a indicat că toate înștiințările cu privire la examinarea cauzei au fost expediate la o adresă greșită, nefiind recepționate de către Artur Istrati.

A relatat că din materialele dosarului se atestă că instanța de judecată a expediat citațiile lui Artur Istrati la adresa str. Bulgară, 71, ap. 82, mun. Bălți, care este una greșită, iar adresa corectă a domiciliului lui Artur Istrati este pe str. Decebal, 158, ap. 38, mun. Bălți.

Astfel, a invocat că Artur Istrati nu a primit absolut nici o înștiințare expediată de instanță și, respectiv, nu a cunoscut despre examinarea cauzei.

Instanța de apel a restituit cererea de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, dacă apelul a fost depus înafara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Consideră că, instanța de apel orientându-se de aceste prevederi la emiterea încheierii, limitează dreptul accesul liber la justiție a lui Artur Istrati.

A indicat că în motivarea încheierii din 6 septembrie 2019 instanța a invocat necesitatea solicitării de către apelant a repunerii în termenul de declarare a apelului. Însă cererea de apel a fost depusă în termenul de declarare a apelului, acesta fiind calculat din momentul când a luat cunoștință cu hotărârea din 2 aprilie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul central, și anume la 2 august 2019, iar termenul limită de declarare a apelului este 2 septembrie 2019.

Prin urmare, reprezentantul recurentului consideră că a exercitat acțiunea de declarare a apelului în termenul prevăzut de lege, iar faptul că nu a solicitat expres repunerea în termenul de declarare a apelului în cererea de apel, se datorează faptului că cererea de apel se întemeiază în baza art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă.

Iar, instanța de apel urma să țină cont de prevederile legale invocate la baza cererii de apel.

A remarcat că instanța de apel urma să ia în calcul temeiurile de drept potrivit cărora se întemeiază cererea de apel nemotivat și anume art. 385 lit. d) din Codul de procedură civilă, să admită apelul, să caseze integral hotărârea primei instanțe și să trimită cauza spre rejudecare în primă instanță doar în cazul în care s-au încălcat temeiurile prevăzute la art. 388 alin. (1) lit. d). La solicitarea participanților la proces, instanța de apel poate trimite cauza spre rejudecare în prima instanță doar o singură dată, în cazul prevăzut la art. 388 alin. (1) lit. b).

Respectiv, consideră că urmau a fi luate în considerare prevederile art. 388 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, în baza căruia a înaintat apelul.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii contestate a fost expediată în adresa participanților la proces la 17 septembrie 2019 (f.d. 133), fiind recepționată de către recurent 19 septembrie 2019 (f.d. 135).

Din aceste motive, Colegiul consideră că recursul declarat la 30 septembrie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În corespundere cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură or să încheie un ansamblu de acte.

Art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege or stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

La caz, din actele dosarului rezultă că dispozitivul hotărârii Judecătoria Bălți, sediul central a fost pronunțat la 2 aprilie 2018.

Deci, în speță, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 3 aprilie 2018, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii primei instanțe, și a expirat la 2 mai 2018, termenul limită pentru depunerea cererii de apel.

Artur Istrati, reprezentat de avocatul Stela Sandu, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 2 aprilie 2018 doar la data de 14 august 2018, fapt ce

denotă depunerea apelului cu încălcarea termenului de declarare, deoarece Artur Istrati prin lege era obligat să respecte termenul de contestare cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, condiție ce nu se atestă la caz.

Colegiul notează că, în caz de omiterea a termenului de îndeplinire a unui act de procedură, legiuitorul a prevăzut instituția repunerii în termen, conform art. 116 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La caz, însă este de observat că reprezentantul apelantului Artur Istrati, avocatul Stela Sandu, în cererea de apel nemotivată nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, după cum a constatat și instanța de apel, care a considerat necesar să aplice sancțiunea procedurală sub forma restituirii cererii de apel, în corespundere cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În astfel de circumstanțe, având în vedere constatarea celor două condiții de la art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, și anume, depunerea apelului în afara termenului legal și omisiunea apelantului de a solicita repunerea în termen, Colegiul conchide că instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de declarare.

În această privință, instanța de apel a explicat cu suficientă putere de convingere că cererea de repunere în termen a instrumentului de atac, în orice caz trebuie să fie exprimată din inițiativa participanților la proces, instanța nefiind îndreptățită, în lipsa unor dispoziții legale exprese, să efectueze din oficiu repunerea în termen, chiar dacă din ansamblul materialului probator administrat la dosar ar rezulta că participanții la proces au avut motive întemeiate de a nu îndeplini în termen actul de procedură.

Deci, în speță este indubitabil că apelantul nu a solicitat repunerea în termen a apelului printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cu indicarea motivelor și probelor, în confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal.

Prin urmare, Colegiul reține ca fiind neîntemeiate argumentele invocate în recurs, din motiv că cererea de apel a fost depusă în afară termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Totodată, instanța de recurs reține că în conformitate cu prevederile art. 108 alin. (1-2) din Codul de procedură civilă, dacă locul de aflare a pârâtului nu este cunoscut și reclamantul dă asigurări că, deși a făcut tot posibilul, nu a reușit să afle domiciliul acestuia, președintele instanței dispune citarea acestuia prin publicitate. Publicarea în presă se consideră citare legală.

Citația se publică într-un ziar republican sau local mai răspândit în cazul în care instanța consideră că o astfel de măsură este necesară.

Astfel, Colegiul menționează că în cazul în care mijloacele ordinare de citare a pârâtului se dovedesc a fi ineficiente, instanța poate recurge la mijloace extraordinare de citare, puse de legiuitor la dispoziția acesteia, precum este citarea publică.

La caz, pentru ședința de judecată din 3 mai 2017, pârâtul a fost citat prin scrisoare cu aviz (f.d. 62), care a fost returnată instanței cu mențiunea oficiului poștal „plecat”. (f.d. 63-64)

Astfel, în legătură cu faptul dat, ședința din 3 mai 2017 a fost amânată pentru data de 15 iunie 2017, fiind dispusă citarea repetată a pârâtului, care la fel, a fost returnată instanței cu mențiunea „plecat” (f.d. 69-70).

Din acest considerent, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 15 iunie 2017 (f.d. 71), ședința de judecată a fost amânată pentru 2 octombrie 2017, fiind dispusă citarea pârâtului Artur Istrati prin intermediul avizului publicitar (f.d. 73, 76).

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a concluzionat de a respinge recursul declarat de Artur Istrati reprezentat de avocatul Stela Sandu și de a menține încheierea din 6 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Artur Istrati, reprezentat de avocatul Stela Sandu.

Se menține încheierea din 6 septembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte „Moldcell” Societate pe Acțiuni împotriva lui Artur Istrati, intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Gustul de Aur”, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari